

Karkkilan kaupungin lausunto Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen esityksestä vuosien 2027–2030 pelastustoimen palvelutasopäätökseksi

Kehittämissuunnitelma kokonaisuudessaan

Karkkilan kaupunki pitää palvelutasopäätöksen kehittämissuunnitelmaa pääosin hyvänä ja ajankohtaisiin toimintaympäristön muutoksiin vastaavana. Erityisen kannatettavia ovat tiedolla johtamisen vahvistaminen, henkilöstön osaamisen kehittäminen sekä yhteistyön lisääminen eri toimijoiden välillä.

Kehittämissuunnitelmassa yhteistyön merkitys tunnistetaan hyvin, mutta yhteistyön käytännön toteutusta ja rakenteita olisi hyödyllistä kuvata nykyistä konkreettisemmin erityisesti kuntien ja muiden toimijoiden kanssa. Karkkilan kaupungin näkökulmasta erityisesti kuntien rooli turvallisuuden, varautumisen ja hyvinvoinnin edistämisessä voisi näkyä kehittämissuunnitelmassa vahvemmin.

Kunnat ovat keskeisiä yhteistyökumppaneita turvallisuusviestinnässä, omatoimisen varautumisen tukemisessa, häiriötilanteisiin varautumisessa sekä arjen turvallisuuden edistämisessä. Yhteistyö alueen kuntien kanssa jää luonnoksessa tähän nähden vähälle huomiolle suhteessa sen merkitykseen.

Kaupunki pitää hyvänä käytäntönä esimerkiksi sitä, että pelastustoimi tukee kuntien valmius- ja varautumistyötä jakamalla hyviä toimintatapoja, yhteisillä toimintamalleilla, ohjeistuksilla ja asiakirjapohjilla (erilaiset toimintokortit, evakointisuunnitelma). Muun muassa riskienarviointeja voisi tehdä yhteistyössä. Toimintaympäristö muuttuu nopeasti ja tästä syystä riskiarviointeja sekä niistä johdettuja toimenpiteitä tulee päivittää riittävän ketterästi ja ajantasaisesti. Kuntien hälyttämiseen liittyvien käytäntöjen kehittäminen ja yhtenäistäminen on välttämätöntä häiriötilanteiden tehokkaan hoitamisen ja tilannekuvan muodostamisen näkökulmasta.

Erityishuomiot kehittämissuunnitelman osaan ”yhteistyöllä konkreettisia hyötyjä asiakkaille”

Karkkilan kaupunki pitää yhteistyön vahvistamista erittäin tärkeänä tavoitteena. Yhteistyötä olisi kuitenkin perusteltua tarkastella nykyistä laajemmin myös kuntien, järjestöjen, seurakuntien sekä muiden paikallisten toimijoiden näkökulmasta. Käytännössä suuri osa turvallisuuden edistämisestä tapahtuu arjen toimintaympäristöissä, joissa kunnat toimivat keskeisessä roolissa.

Kaupunki pitää tärkeänä, että yhteistyö perustuu pysyviin rakenteisiin eikä yksittäisten henkilöiden välisiin verkostoihin. Yhteistyölle tulisi luoda säännöllisiä toimintamalleja, jotka tukevat tiedonvaihtoa, yhteisen tilannekuvan muodostamista sekä turvallisuuden ja varautumisen yhteistä kehittämistä.

Yleiset muut huomiot

Karkkilan kaupunki pitää tärkeänä, että palvelutasopäätöksen toimeenpanossa vahvistetaan kuntien, pelastustoimen, hyvinvointialueen muiden palvelujen, HUS-yhtymän sekä muiden viranomaisten välistä yhteistyötä. Turvallisuus, varautuminen, ensihoito ja hyvinvoinnin edistäminen muodostavat kuntalaisten näkökulmasta yhden

kokonaisuuden, jonka kehittämisessä eri toimijoiden välinen tiedonkulku ja yhteistyö ovat keskeisiä.

Kaupunki pitää tärkeänä, että kuntien osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet turvataan niitä koskevissa valmistelu- ja kehittämisprosesseissa. Kuntien paikallistuntemus sekä vastuu hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisestä muodostavat tärkeän osan alueen kokonaisturvallisuutta.

Kaupunki pitää tärkeänä myös sitä, että palvelutasopäätöksen toimeenpanossa huomioidaan alueen erikokoisten kuntien erilaiset toimintaympäristöt ja resurssit sekä turvataan yhteistyön mahdollisuudet koko hyvinvointialueella. Jo normaaliolojen häiriötilanteet kuormittavat pienen kaupungin organisaatiota merkittävästi. Esimerkiksi alkuvuoden 2026 vedenjakeluhäiriön aikana henkilöstöresursseja jouduttiin sitomaan häiriötilanteen hoitamiseen, mikä vaikutti muuhun palvelutuotantoon.

Turvallisuusviestintä tulisi selkeämmin nähdä yhteisenä tehtävänä. Luonnoksessa turvallisuusviestintä on vahvasti mukana, mutta kuntia ei juurikaan huomioida sen toteuttajina. Kuntien omat viestintäkanavat ja paikalliset verkostot voivat tavoittaa asukkaita ja sidosryhmiä laajemmin kuin pelkät pelastustoimen omat kanavat, joten turvallisuusviestintää voisi toteuttaa nykyistä enemmän yhteistyössä kuntien kanssa. Turvallisuusviestinnän tulee olla saavutettavaa ja eri kohderyhmille soveltuvaa.

Kaupunki korostaa, että turvallisuus on kiinteä osa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä. Pelastustoimen, hyvinvointialueen muun toiminnan, kuntien sekä mahdollisten muiden toimijoiden yhteistyötä tulisi vahvistaa erityisesti onnettomuuksien ehkäisyssä, turvallisuusosaamisen lisäämisessä sekä arjen turvallisuuden edistämisessä.

Karkkilan kaupunki kiittää, että alueellinen yhteistyö erityisesti varautumisen, valmiuden ja väestönsuojelun asioissa on yhteisen verkoston perustamisen jälkeen ja säännöllisten tapaamisten myötä viimeisen vuoden aikana parantunut. Yhteistyötä voisi tehdä myös hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteissa pelastustoimen kanssa erityisesti turvallisuuden ja tapaturmien ehkäisyn osalta.

Karkkilan kaupunki pitää Karkkilan paloasemaa tärkeänä osana alueen palveluverkkoa ja toivoo hyvän yhteistyön jatkuvan myös tulevilla palvelutasokaudella.

Karkkilan kaupunki kiittää mahdollisuudesta lausua palvelutasopäätösluonnoksesta. Kaupunki pitää myönteisenä, että lausunnon valmistelulle on mahdollistettu riittävästi aikaa ja että lausunto on voitu valmistella toimialarajat ylittävässä yhteistyössä.